

23-li di Maiu

Dzuua Natsiunalâ a Armânjiloru

Duruts Armânji,

Prota shi prota voi s-vâ aduc zborlu di vreami sh-di tinjiseari di partea a Cunsillui Armânjiloru, adzâ, 23-li di Maiu, Dzuua Natsiunalâ a Armânjiloru. Aua sh patru anji, tu meslu Sumedru 2005, diligatslji pitricuts di Farili Armâneshtsâ ditu Arbinishie, Vâryârie, Rumânie, R. Makidunie(FYROM), Frântsie sh Ghirmânie, loarâ apofasea s-ascoalâ deadunu aestu Cunsilu a Armânjiloru, nyrâpsitu la Giudico aua sh-unu anu, Tirana(Arbinishie), cunsilu tsi ari scamnlu Muscupolea, unu locu simbol trâ Armânji – populu cari sh-tsânu pânâ adzâ adetsli tsi-sh au zârtsinjili tu veacljea culturâ makiduneanâ, unu locu di pirmithu sh-yisu, unu locu di istorie sh-culturâ armâneasca shi ivrupeanâ, unu locu simbolu di moarti shi anyeari.

Cunsillu Armânjiloru, tsi tora agiumsî unâ dealihea institutsiuni, s-amintâ ta s-hibâ boatsea sutsatiloru armâneshtsâ trâ cari elu sh-lo borgea s-andrupascâ tuti câftârli a loru, trâ amintarea statutlui di minoritati icâ di populu cunstitutivu, ashî dupu cumu easti catandisea tu cathi cratu, sh-lo borgea s-apârâ sinferlu Armânjiloru di iutsido, sh-lo borgea s-cuurdineadzâ lucurlu anamisa di sutsatili armâneshtsâ sh institutsiunli ivrupeani sh-intirnatsiunali, s-hibâ unâ mudernâ apunti di ligâturâ anamisa di Armânji shi populili cu cari bâneadzâ deadunu di eti, tra s-poatâ s-mutâ deadunu adârâmintulu ali Ivropa Unitâ shi libirâ di mâni.

Tu numa Biroului di Cumândâseari a Cunsillui Armânjloru, voiu s-hâristuescu, prota, a tutuloru atselji cari facu copusu trâ tuti andridzerli ligati di yiurtisearea a dzuuljei di adzâ – 23-li di Maiu, Dzuua Natsiunalâ a Armânjloru.

Ma zburâmu di Dzuua Natsionalâ a Armânjloru, zburâmu di unâ Natsiuni Armâneascâ, di unu populu cari-shi tinjiseashti unâ dzuuâ ditu isturie, luyursindalui câ easti atsea nai ma aleapta, di nai ma marea simasii. A s-hibâ câ nu au unu cratu a loru, Armânjlji suntu unâ **Natsiuni**. Yiurtusearea a dzuuâljei natsionali ahurhi la tuti alanti craturi/stati diunâoarâ cu amintarea a cratlui natsionalu. Aestu lucru exiyiseashti câ tse Armânjlji ahurhirâ ahântu amânatu yiurtusearea a dzuuâljei natsionali.

Dupu Iradelu di la 1905, adzâ s-umplurâ 104 anji, Irade tsi pricunushtea Armânamea ditu Amirâriljia Otomanâ ca mileti ahoryea, inshi tu migdani ideaa di yiurtuseari a Dzuuâljei Natsionali tu 23-li di Maiu, idhei tsi nu fu dusâ ma ninti ti itia câ ampârtsarea Makiduniljei la 1913 nu adusi haraua shi-arihatea ashtiaptatâ ti ahtari yiurtuseari. La 1913, Armânamea fu ampârtsâtâ, vindutâ trâ sinferlu politicu a vâsiliiloru tu cari shi-adzâ bâneadzâ. Iradelu armasi, cama di tsindzâts di anji, mashi unu ducumentu istoricu tsi va s-eara di multu agârshitu ma s-nu-ahurhea minarea di ridishtiaptari a Armânamiljei di-aua sh-cama di treidzâts di anji.

Armânjlji yiurtuescu adzâ unâ **pricunushteari di populu ahoryea**, pricunushteari tsi s-amintâ nica ditu kirolu Amirâriljei Otomani, pricunushteari tsi s-asteasi diunâoarâ cu amintarea craturiloru natsionali tu Balcanu, cându Armânjlji furâ agârshits di isturii.

Ashi cumu dzâtsea sh-anvitsatlu avstriacu, Karl-Markus Gauss, tu unlu ditu multili eseuri tsi li-ari anyrâpsitâ trâ catandisea Armânjiloru, easti unu paradoxu, câ Armânjilji, crishtinilji tsi alumtarâ trâ amintarea statiloru natsiunali **crishtini** tu Balcanu, nu au adzâ, tu aesti stati natsiunali crishtini, ndrepturli tsi li-avea atumtsea, tu kirolu Amirâriljei Turcâ.

Aestâ easti, vruts Armânji, borgea noastâ, a Armânjiloru, s-amintâmu tu tuti craturili ditu Balcanu iu bâneadzâ Armânjilji, aestâ pricunushteari, sh-cu aestâ pricunushteari di mileti ahoryea va s-amintâmu tuti alanti ndrepturi tsi nâ si cadu.

Amintaticlu tsi lu-ashteaptâ Armânamea, tsi lu-ashteaptâ Armânjilji cari s-dukescu Armânji(icâ Makedonarmânji), va lu-ascutemu tru miydani mashi deadunu, cu vreami sh-acâkiseari, cu purtaticu sh-prosupu, cu zboarâ di tinjie sh-fapti ti-anami.

Yiani Mantsu

Prezidentu Cunsillu Armânjiloru(Makedonarmânjiloru)

Frankfurt
tu 23-li di Maiu 2009

(Bulitinu Infurmativu Nr. 11)